

5 ЗАСТОСУВАННЯ ТА АНАЛІЗ МЕТОДІВ ЧИСЕЛЬНОГО ІНТЕГРУВАННЯ

1 Постановка задачі

Необхідно знайти визначений інтеграл для функції $f(x) = x^4 + x^3 + 7x^2 - 3x - 1$ на інтервалі $[0; 2]$, користуючись методом трапецій та методом Сімсона та порівняти точність вказаних методів в залежності від кількості ітерацій.

2 Аналітичний розв'язок задачі

$$\int_0^2 (x^4 + x^3 + 7x^2 - 3x - 1)dx = \left. \frac{1}{5}x^5 + \frac{1}{4}x^4 + \frac{7}{3}x^3 - \frac{3}{2}x^2 - x \right|_0^2 = 21.0667$$

3 Алгоритм методу чисельного інтегрування

Вибираючи значення n будемо користуватись наступною формулою для метода трапецій:

$$I_n = h \left(\frac{f(a) + f(b)}{2} + \sum_{i=1}^{n-1} f(a + ih) \right), \quad h = \frac{b-a}{n}$$

При цьому похибка обчислень згідно теорії не має перевищувати:

$$|E(f)| \leq \frac{(b-a)^3}{12n^2} \max_{x \in [a,b]} |f''(x)|, \quad \frac{(b-a)^3}{12n^2} = \frac{nh^3}{12}$$

В нашому випадку: $f''(x) = 12x^2 + 6x + 14$, $\max_{x \in [0,2]} |f''(x)| = f''(2) = 74$
Метод Сімсона будемо за наступною формулою:

$$\begin{aligned} I_{Simpson,n} &= \sum_{i=0}^{n/2-1} \frac{h}{3} [f(x_{2i}) + 4f(x_{2i+1}) + f(x_{2i+2})] = \\ &= \frac{h}{3} [f(a) + 4f(a+h) + 2f(a+2h) + \dots + 4f(b-h) + f(b)] \end{aligned}$$

При цьому похибка обчислень згідно теорії не має перевищувати:

$$|E(f)| \leq \frac{(b-a)}{288} h^3 \max_{x \in [a,b]} |f^{(3)}(x)|$$

В нашому випадку: $f^{(3)}(x) = 24x + 6$, $\max_{x \in [0,2]} |f^{(3)}(x)| = f^{(3)}(2) = 54$

4 Результати експерименту

Результати роботи методів в залежності від n були виведені у файл, було отримано наступні значення. Для метода трапецій:

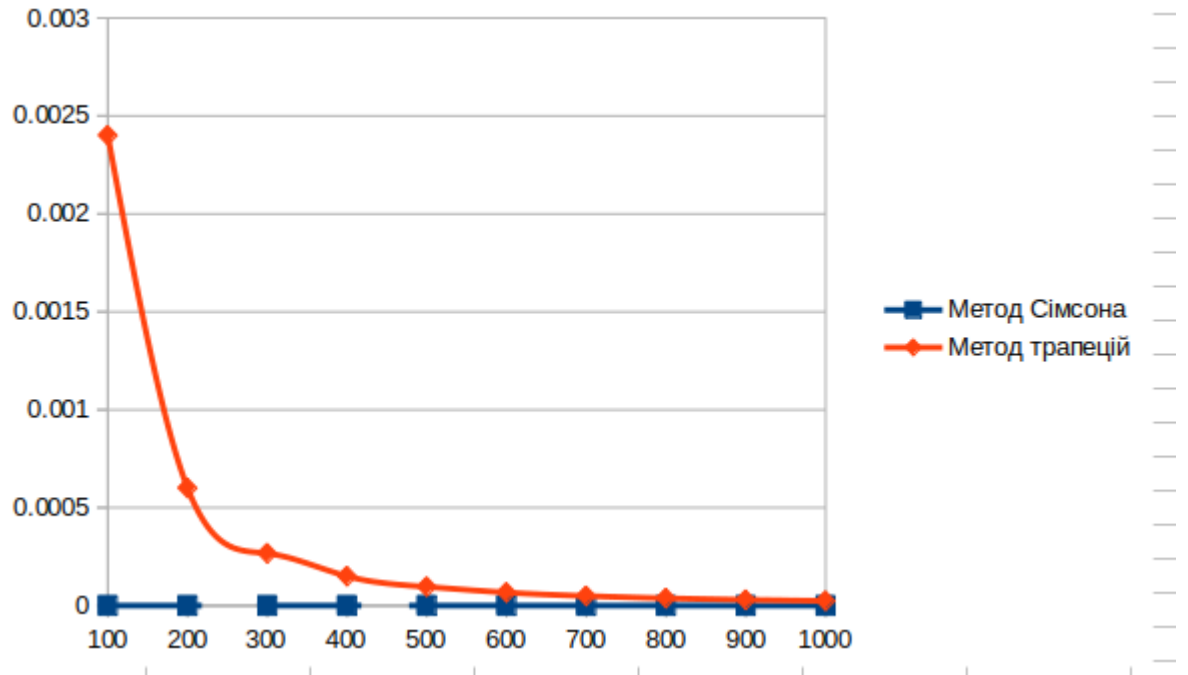
n	Оцінене значення	Похибка	Теоретична похибка
100	21.069066656	0.00239998933333041	0.004933333333333334
200	21.067266666000005	0.0005999993333354325	0.0012333333333333335
300	21.066933333201654	0.00026666653498352844	0.0005481481481481482
400	21.066816666625005	0.00014999995833520074	0.00030833333333333337
500	21.066762666649616	9.599998294618217E-05	0.00019733333333333332
600	21.0667333332511	6.666665844079489E-05	0.00013703703703703705
700	21.06671564625406	4.897958739036312E-05	0.00010068027210884355
800	21.066704166664067	3.7499997397105744E-05	7.708333333333334E-05
900	21.066696296294676	2.9629628006233588E-05	6.090534979423868E-05
1000	21.066690666665604	2.3999998933987854E-05	4.933333333333333E-05

Для метода Сімсона:

n	Оцінене значення	Похибка	Теоретична похибка
100	21.066666709333337	4.266666664420882E-08	3E-06
200	21.066666669333333	2.666663334593977E-09	3.75E-07
300	21.066666667193424	5.267537517283927E-10	1.111111111111114E-07
400	21.06666666683334	1.666684568135679E-10	4.6875E-08
500	21.06666666673493	6.825828791079402E-11	2.4E-08
600	21.066666666699593	3.292299766144424E-11	1.388888888888892E-08
700	21.066666666684444	1.7774226535038906E-11	8.746355685131195E-09
800	21.06666666667709	1.042010921992187E-11	5.859375E-09
900	21.066666666673168	6.497913318526116E-12	4.115226337448559E-09
1000	21.066666666670944	4.273914555597003E-12	3E-09

5 Аналіз роботи програми та висновки

Створимо графіки похибок:

Бачимо, що точність методів стрімко зростає по мірі росту n , а також, що метод Сімпсона є значно точніший метода трапецій.

6 Лістинг програми

```
1 using System;
2
3 namespace Integration
4 {
5     public class Function
6     {
7         public static double a = 0;
8         public static double b = 2;
9         public static double F(double x)
10        {
11            return x * x * x * x + x * x * x + 7 * x * x - 3 *
12            x - 1;
13        }
14        public static double MaxFSecondDerevative()
15        {
```

```

15         // 12x^2 + 6x + 14, x0 = 2
16         return 74;
17     }
18     public static double MaxFThirdDerevative()
19     {
20         // 24x + 6
21         return 54;
22     }
23     public static double MaxFFourthDerevative()
24     {
25         // 24
26         return 24;
27     }
28     public static double IntF(double x)
29     {
30         return x * x * x * x * x / 5 + x * x * x * x / 4 +
31         7 * x * x * x / 3 - 3 * x * x / 2 - 1 * x;
32     }
33     public static double IntFDef()
34     {
35         return IntF(b) - IntF(a);
36     }
37 }

```

```

1 using System;
2 using System.IO;
3
4 namespace Integration
5 {
6     class Integration
7     {
8         public delegate double Func(double x);
9         public static double IntegrateTrapeze(double a, double
10         b, int n, Func f)
11         {
12             var h = (b - a) / n;
13             var sum = 0.5 * (f(a) + f(b));
14             for (int i = 1; i < n; i++)
15                 sum += f(a + i * h);
16             return sum * h;
17         }
18         public static double IntegrateSimson(double a, double b
19         , int n, Func f)
20         {
21             var h = (b - a) / n;
22             var sum = (f(a) + 4 * f(a + h) + f(b));
23             for (int i = 1; i < n / 2; i++)
24                 sum += 2 * f(a + (2 * i) * h) + 4 * f(a + (2 *

```

```

23         i + 1) * h);
24         return sum * h / 3;
25     }
26     public static void TestIntegrationTrapeze()
27     {
28         StreamWriter outp = new StreamWriter("
output_trapeze.txt");
29         var real = Function.IntFDef();
30         outp.WriteLine("Real value: {0}", real);
31         outp.WriteLine("n\\testimated value\\tdifference\\
tdifference theory");
32         for(int i = 100; i <= 1000; i+=100)
33         {
34             var h = (Function.b - Function.a) / i;
35             var res = Integration.IntegrateTrapeze(Function
.a, Function.b, i, Function.F);
36             outp.WriteLine("{0}\\t{1}\\t{2}\\t{3}", i, res,
Math.Abs(real - res), Function.MaxFSecondDerevative() * i *
h * h * h / 12);
37         }
38         outp.Close();
39     }
40     public static void TestIntegrationSimson()
41     {
42         StreamWriter outp = new StreamWriter("output_simson
.txt");
43         var real = Function.IntFDef();
44         outp.WriteLine("Real value: {0}", real);
45         outp.WriteLine("n\\testimated value\\tdifference\\
tdifference theory");
46         for(int i = 100; i <= 1000; i+=100)
47         {
48             var h = (Function.b - Function.a) / i;
49             var res = Integration.IntegrateSimson(Function
.a, Function.b, i, Function.F);
50             outp.WriteLine("{0}\\t{1}\\t{2}\\t{3}", i, res,
Math.Abs(real - res),
51             Function.MaxFThirdDerevative() * (Function.
b - Function.a) * h * h * h / 288);
52         }
53         outp.Close();
54     }
55 }
56 }

1 using System;
2
3 namespace Integration

```

```
4 {  
5     class Program  
6     {  
7         static void Main(string[] args)  
8         {  
9             Integration.TestIntegrationTrapeze();  
10            Integration.TestIntegrationSimson();  
11        }  
12    }  
13 }
```